

I Vidyana nishk
(Kseperin)

T. D. K.

3B $\frac{15}{-9}$

KUTADGU BİLİ TIPKIBASIM

I

VIYANA NÜSHAS

KUTADGU BİLİCİ

TIPKIBASIM

I

VIYANA NÜSHASI

Türk Dilciliğinin Ulu Kurucusu

İsmet İnönü

nin Yüce Katına

Türk Dil ve Edebiyatının
en eski saadetlerinden olan

Kutadgu Biliğ

teşebbüslerini armağan etmekle

Türk Dil Kurumu

Yüce Kurucu Genel Başkanına

devir şifrelerinin bir daha sunmak

mutluluğunu duyduğumuza

Ö N S Ö Z

Türk Dil ve Edebiyatının eskiliğine tam bir ölçü bulmak için eldeki belgeler yeterli değildir. Yazılı olarak elde edilebilmiş olanlar, ilkel dil ve edebiyat varlıkları olarak alınamaz. Çünkü bunlarda uzun sürmüş bir evrimin izleri kendini açık olarak göstermektedir.

Bunun içindir ki Türk Dil ve Edebiyat incelemelerini biri *tarih içinde*, biri de *tarihten önce* olmak üzere ikiye ayırmak ve bunlardan birine ne kadar özen verilirse, ötekine de o kadar önem göstermek doğru olur.

Yazılı belgelere dayanan tarih içindeki dil ve edebiyat hareketlerini araştırırken tutacağımız yol, yine bu belgelerin ve dildeki canlı varlıkların sezdirdiği tarihten önceki devri bulmaya çalışırken tutulacak yolla bir değildir. Bunların birincisinde tarihin bize getirdiği bütün tanıklıkları birer birer incelemek, bunları birbirleri ile ve eldeki belgeler ile karşılaştırarak iyisini kötüsünden, doğrusunu yanlışından ayırdetmek yolu tutulur. İkincisinde ise, dilin bütün en basit görünen varlıklarını bile özel bir çözüme vurmak, böylelikle bilinen yakın geçmiş varlıklarından bilinemiyen uzak geçmiş varlıklarına doğru uzanmaya çalışmak gereklidir.

Türk dilinin yazılı belgeleri, en eski olarak, ancak IV.-V. yüzyıla kadar varmaktadır. Yalnız elle tutulur belgelere dayananlar, böylelikle Türk diline oldukça az eski göziyle bakabilirler. Halbuki bu belgelerin kendileri bile daha birçok yüzyılların verimi olan bir ileriliği göstermekte ve bizi daha gerilere, daha uzaklara doğru götürmektedirler.

Çin kaynakları İsa'dan önceki devirlerde Türk varlıklarından ve Türk dili görünüşlerinden söz açtıkları gibi, son zamanlarda Sumer ve Hitit dilleri üzerinde yapılan incelemeler, İsa'dan önce birkaç bin yıla varan bu eski dillerin de, Türk diliyle hısımlığını belirtmektedir.

Bütün neolitik medeniyet varlıklarının Orta Asyada doğup büyüdüğü, oradan göçlerle dünyanın dört bucağına götürüldüğü, *Türk Tarih Tezinin* artık bugün tam bir gerçek olarak ortaya çıkardığı buluşlardandır. Bu büyük gerçeğin tanıkları arasında dil çözülemeleri pek önemli bir yer tuttuğu gibi, dilin kendi araştırmaları için de buradan başlamak çok verimli yeni görüşlere yol açmaktadır.